

[Jørgen Jensen.]

slået nye og forbedrede afskrivningsregler for erhvervene.

Mindre finanspolitisk stramning kunne have gjort det, hvis afgørende organisationer på arbejdsmarkedet havde vist større forståelse for indkomstpoltikkens muligheder, hensigtsmæssighed og nødvendighed. I den aktuelle situation må vi tage dette negative til efterretning. Jeg konstaterer, at virksomhedernes indehavere og ledere stort set uden at kny har affundet sig med de indgreb, regeringen ud fra en nødvendighedsbetragtning har pålagt produktion og handel. Efter min mening burde også den største lønmodtagerorganisation have deltaget aktivt i felttoget mod inflationen, ikke mindst til fordel for sine egne medlemmer.

Selv efter at dette finanslovsforslag er blevet vedtaget med sine samfundskononomiske virkninger, tegner udviklingen sig ikke alt for lyst for Danmark. Vi står over for kraftige stigninger af pengeindkomsterne i alle tilfælde; dette vil stærkt påvirke de danske erhvervs konkurrenceevne i 1968, for i intet andet land, tror jeg, vil man bære sig ad, som vi hidtil har gjort det i Danmark — jævnfør ikke mindst England, hvor arbejderregeringen fører en hård og konsekvent indkomstpoltik. Jeg mener dog, at vi kan skimte et par lyspunkter forude. Det ene er den konjunkturforbedring, som synes at være på vej, og som forekommer at være bærekraftig. Vi bør dog ikke her være for optimistiske og slet ikke letsindigt bygge for meget herpå; lad os langt hellere være realistiske og nøgterne. Det andet er tilliden i Danmark til, at det går fremad; det klareste udtryk herfor er vel den stigning i obligationskurserne og dermed det fald i renten, som har vist sig i den sidste tid. Det er også mit indtryk, at en optimisme af mere almen karakter er ved at brede sig i erhvervslivet. Man har tillid til, at regeringens, jeg indrømmer ret hårde indgreb vil få de tilsigtede gunstige virkninger.

Lykkes saneringspolitikken, er grunden lagt for videre fremgang; men vi må erkende, at nogle dele af erhvervslivet er hårdt ramt. Det gælder først og fremmest landbruget, der er udsat for en afsætnings-, indkomst- og likviditetskrise af meget hård

karakter. Jeg ved, at regeringen erkender dette og alvorligt overvejer midler til dens løsning.

Det har desværre for ofte vist sig, at også et velstandssamfund som Danmark — og det er Danmark jo som helhed betragtet — kommer ud for økonomiske kriser. Det sker, når man overanstrenger økonomien, når der kommer for stærkt tryk på kedelen, når man for optimistisk eller letsindigt sætter indkomsterne og de offentlige udgifter for højt op, så at produktionen og eksporten ikke kan følge med. Det er i sådanne tilfælde, en sanering nødvendigvis må finde sted. Den er ubehagelig for næsten alle, den kræver ofre og pålægger byrder, den kræver tilpasning af mange, ja, af alle; men den er nødvendig, hvis man skal skabe et holdbart grundlag for kommende fremskridt. Der må være orden i samfundets økonomi, ganske som der må være det i den enkeltes økonomi, og befolkningen vil acceptere byrderne, når den venter, at de ikke bæres forgæves. Regeringens virksomhed i de to sidste måneder har navnlig haft dette nærliggende sigte. Jeg tror, at en meget stor del af den danske befolkning erkender nødvendigheden heraf og anerkender den indsats, som er gjort.

Men forude stiller en lang række reformønsker sig op: vi skal indrette det danske samfund på en sådan måde, at effektivitet kombineres med social balance. Vi skal skabe grundlag og gode betingelser for et konkurrencedygtigt dansk erhvervsliv, som er i stand til at give alle gode levevilkår. Vi skal alle yde et rimeligt bidrag til fælleshusholdningen. Men der skal også være en klar opfordring til øget indsats, fordi der bliver en fornuftig part til os selv. Der er mange reformer, som trænger sig på, hvis Danmark skal opfylde forventningerne om at være et moderne, dynamisk og effektivt samfund. Jeg ønsker til slut regeringen god arbejdslyst og gode vilkår for at gå i gang hermed efter de første to hektiske måneder.

Til sidst skal jeg anbefale folketinget at stemme for finanslovsforslaget for 1968-69.

Damsgaard: Det foreliggende forslag til finanslov er i høj grad arvegods fra den foregående regering. Dets forberedelse startede helt tilbage i sommeren 1967, og det er